

PORVOON KAUPUNKI

Liikelaitos Porvoon tilapalvelut johtokunta	§ 59	17.10.2017
Kaupunginhallitus	§ 413	06.11.2017

VASTAUS VALTUUSTOALOITTEESEEN YLIJÄÄMÄRUOAN MYYNNISTÄ

856/65.504/2017

PTPJK 17.10.2017 § 59

Valmistelu ja lisätiedot:
ruokapalvelupäällikkö Birgitta Creutziger, puh 040 482 2301,
birgitta.creutziger@porvoo.fi

Anette Karlsson, Elin Blomqvist-Valtonen, Hanna Lönnfors, Outi Lankia, Millariikka Rytönen ja Riitta Ahola ovat tehneet valtuustoaloitteen koulujen ylijäämäruoan myynnistä. Aloitteen on allekirjoittanut 32 valtuutettua.

Aloitteessa esitetään, että Porvoon kaupunki kokeilee vuoden ajan, uuden keskuskeittiön toiminnan alkaessa, koulujen ylijäämäruoan myymistä Tuusulan mallin mukaisesti myös muille kuin koulujen ja päiväkotien henkilökunnalle.

Aloitteen perusteluissa todetaan, että tarvitaan erilaisia ratkaisuja, jotta koko ruokaketju saatetaan kestäväksi myös sen loppupäästä. Kiertotalousajattelun hengessä syömäkelpoista ruokaa voitaisiin ohjata takaisin ruokaketjuun ja hyötykäyttöön. Kaupungin tulee kuitenkin näitä ratkaisuja tehdessään arvioida asiaa myös kilpailuneutraliteetin kannalta. Kilpailu- ja kuluttajavirasto seuraa kuntien toimintaa markkinoilla. Toiminta voidaan katsoa vähäiseksi, jos sillä ei ole vaikutusta markkinoilla tai toiminta on satunnaista. Vähäisyyden arviointi on sidottu toiminnasta aiheutuviin markkinavaikutuksiin eikä euromääriin.

Porvoossa on päädytty myymään ylijäämäruokaa palvelukohteiden henkilökunnalle, koska ylijäämäruoan saatavuus vaihtelee suuresti ja joinain päivinä sitä ei ole lainkaan.

Keskuskeittiö valmistaa ainoastaan pääruoan ja se toimitetaan kylmänä palvelukeittiöille kypsennettäväksi tai lämmitettäväksi. Palvelukeittiöt vastaavat aterian valmistamisesta ja mahdollinen ylijäämäruoka syntyy palvelukohteissa.

Ensisijaisena tavoitteena on että ylijäämäruokaa ei synny lainkaan. Tällä hetkellä ylijäämäruokaa seurataan manuaalisesti mutta uusi sähköinen omavalvontajärjestelmä tulee mahdollistamaan hävikin tarkan keskitetyn seurannan. Hävikin hallinnassa erityisen tärkeäksi muodostuu mahdollisimman tarkka tilaus ja tiedonkulku koulun ja ruokapalvelun välillä mm. poissaloista. Tiedonsiirtoon liittyviä prosesseja kehitetään

PORVOON KAUPUNKI

Liikelaitos Porvoon tilapalvelut johtokunta	§ 59	17.10.2017
Kaupunginhallitus	§ 413	06.11.2017

---

jatkuvasti ja tällä hetkellä suunnitellaan ict-integraation rakentamista oppilastiedon ja ruokapalvelun toiminnanohjausjärjestelmän välillä.

Uusilla tuotantomenetelmillä hävikkiä voidaan hallita aikaisempaa paremmin, kun kaikkea ruokaa ei tarvitse kypsentää tai lämmittää kerralla.

Ylijäämäruoan syntyminen on haasteellisinta hallita yläkouluissa ja lukioissa, jossa ruokailuun osallistuminen on vapaaehtoista. Näissä palvelukohteissa ennakointi perustuu mahdollisimman hyvään historiatietoon sekä reaaliaikaiseen oppilastietoon.

Koulujen ruokasalit ovat suljettuja sivistystoimen hallinnassa olevia tiloja. Tuusulassa ylijäämäruoan myynti on organisoitu yhteistyössä koulujen kanssa. Ruokailu tapahtuu neljässä koulussa oppilasruokailun jälkeen, mikäli ruokaa on jäänyt. Ruokailusta laskutetaan kuukausittain mikäli laskun loppusumma on vähintään 10 euroa. Maksu kattaa ensisijaisesti aterian yhteydessä tarjottavat ruokajuomat, leivät ja levitteet sekä tiskauksen. Laskutus tapahtuu jälkikäteen keskitetysti. Tuusulassa käy päivittäin ruokailemassa noin 40 tuusulalaista ikäihmistä.

Toimintamalli edellyttää, että koulujen ruokasalit avataan ulkopuolisille. Ylijäämäruoan myynti edellyttää resurssointia valvontaan, tarjoiluun ja laskutukseen.

Tuusulan lisäksi ainakin Kuopio, Jyväskylä, Järvenpää ja Nurmijärvi myyvät ylijäämäruokaa. Useat kunnat myyvät ylijäämäruokaa palvelukohteiden henkilökunnalle.

Ruokapalvelun palvelukohteissa ei ole käteiskassoja ja mikäli käteistä rahaa käsitellään tulee perustaa alitilityskassat. Henkilökunta maksaa tällä hetkellä ennakoon ostetuilla ruokalipuilla.

Ensisijainen toimintatapa olisi ylijäämäruoan lahjoittaminen kouluista kolmannen sektorin toimijalle vastikkeetta, joka vastaisi ruokailun järjestämisestä ja toiminnan organisoinnista.

Vantaalla ylijäämäruokaa lahjoitetaan suurimmista palvelukohteista kolmannelle sektorille ja Porissa yhteistyökumppanina on työttömien yhdistys. Turussa vähävaraiset lapsiperheet voivat noutaa ylijäämäruokaa kouluilta ja Hope ry koordinoi toimintaa.

PORVOON KAUPUNKI

Liikelaitos Porvoon tilapalvelut johtokunta	§ 59	17.10.2017
Kaupunginhallitus	§ 413	06.11.2017

Tarkka hävikin seuranta ja hävikin pienentäminen on ensisijainen tavoite. Yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tulee käynnistää. Mikäli Porvoosta ei löydy kolmannen sektorin toimijaa, jolla olisi valmius vastata ruokailusta ja toiminnan organisoinnista kokeilu ylijäämäruoan myynnistä voidaan käynnistää yhteistoiminnassa sivistystoimen kanssa.

Tj.:

Porvoon tilapalveluiden johtokunta antaa yllä olevan vastauksen Anette Karlssonin, Elin Blomqvist-Valtosen, Hanna Lönnforsin, Outi Lankian, Millariikka Rytkösen ja Riitta Aholan valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

Porvoon tilapalveluiden johtokunta päätti antaa yllä olevan vastauksen Anette Karlssonin, Elin Blomqvist-Valtosen, Hanna Lönnforsin, Outi Lankian, Millariikka Rytkösen ja Riitta Aholan valtuustoaloitteeseen.

KH 06.11.2017 § 413

Liite
aloite 5.9.2017

Kj:

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan tilapalvelun johtokunnan esityksen vastauksenaan Anette Karlssonin, Elin Blomqvist-Valtosen, Hanna Lönnforsin, Outi Lankian, Millariikka Rytkösen ja Riitta Aholan ym. valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti antaa yllä olevan tilapalvelun johtokunnan esityksen vastauksenaan Anette Karlssonin, Elin Blomqvist-Valtosen, Hanna Lönnforsin, Outi Lankian, Millariikka Rytkösen ja Riitta Aholan ym. valtuustoaloitteeseen.
